

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

موسسه تحقیقات علوم دامی کشور

مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان چهارمحال و بختیاری

- عنوان پروژه: مقایسه اقتصادی عملکرد بره های آمیخته رومانف × لری بختیاری با بره های لری بختیاری
- شماره مصوب پروژه: ۹۷۰۹۳۲-۰۵۳-۱۳-۴۲-۲۴
- نام و نام خانوادگی مجری مسئول:
- نام و نام خانوادگی مجری/مجریان: مرتضی کرمی
- نام و نام خانوادگی ناظران:
- نام و نام خانوادگی مشاور(ان):
- نام و نام خانوادگی همکاران: محسن باقری و شهباز شمس الدینی
- محل اجرا: ایستگاه پرورش و اصلاح نژاد گوسفند لری بختیاری
- تاریخ شروع: بهمن ۱۳۹۷
- مدت اجرا: دو سال
- ناشر:
- شمارگان(تیراژ):
- تاریخ انتشار:
- این اثر در مورخ ۱۴۰۰/۱/۱۱ با شماره ۵۹۳۲۶ در مرکز اطلاعات و مدارک علمی کشاورزی به ثبت رسیده است.
- حق چاپ محفوظ است. نقل مطالب، تصاویر، جداول، منحنی ها و نمودارها با ذکر مأخذ بلامانع است.

چکیده:

در این تحقیق از اطلاعات تعداد ۳۰ رأس بره آمیخته (رومانف × لری بختیاری) و ۳۰ رأس بره لری بختیاری در طی دو سال جمعا ۱۲۰ رأس، بعد از شیر گیری (۹۰ ± ۵ روزگی) و به مدت ۹۰ روز دوره پروار اصلی، استفاده شد. جیره غذایی بره‌ها بر اساس نیاز روزانه بره‌های پرواری در جداول (۲۰۰۷) NRC با منابع تغذیه‌ای موجود تهیه و تغذیه شدند. مقدار خوراک مصرفی، میزان هزینه خوراک مصرفی، ضریب تبدیل غذایی، بازده غذایی و وزن در زمان شروع و پایان پروار و افزایش وزن روزانه در طی دوره پروار رکورد برداری و محاسبه گردید و با قیمت فروش دام زنده، معادله هزینه و فایده شاخص‌های اندازه‌گیری شده، تشکیل گردید. در پایان دوره پروار ۱۸ رأس از هر نژاد و جمعا ۷۲ رأس در طی دو سال بطور تصادفی انتخاب و ذبح گردید. ۲۴ ساعت پس از کشتار از ماهیچه راسته نمونه گرفته شد و بعد از نگهداری نمونه‌ها در مدت زمان‌های ۱، ۴ و ۷ روز در دمای ۴ درجه سانتیگراد، ویژگی‌های کیفیت گوشت شامل میزان آب از دست رفته در سردخانه، میزان آب از دست رفته در زمان پختن، تردی و رنگ گوشت بره‌های آمیخته و لری بختیاری اندازه‌گیری شد. به منظور ارزیابی اقتصادی، مقادیر اقلام هزینه‌ای برای نژادها، سال‌ها و جنس مختلف و قیمت محصول تولیدی در طول اجرای پروژه جمع‌آوری و شاخص‌های اقتصادی محاسبه شد. نتایج نشان داد که آمیخته‌گری بین نژادهای نژاد رومانف و میش‌های لری بختیاری منجر به بهبود معنی‌داری در وزن بدن در زمان شیرگیری و شش ماهگی بره‌های آمیخته در نسل اول شده است. میزان کل چربی لاشه با آمیخته‌گری کاهش یافت. همچنین آمیخته‌گری منجر به کاهش معنی‌دار و نامطلوبی در کیفیت گوشت نشده است. از نظر اقتصادی میانگین هزینه‌ی تغذیه در بره‌های لری بختیاری بیشتر از بره‌های آمیخته بود ولی معنی‌دار نبود. هزینه تعذیه به دلیل افزایش قیمت سالیانه نهاده‌های دامی در سال ۱۳۹۹ به‌طور معنی‌داری بیشتر از سال ۱۳۹۸ بود ($P < 0/05$). میانگین نرخ بازدهی برای هزینه‌های تغذیه، خرید و نگهداری دام در بره‌های نر ۱۸/۵۱ درصد به‌طور معنی‌داری بیشتر از بره‌های ماده با ۱۶/۹۲ درصد بود ($P < 0/05$). میانگین بازده صد واحد پولی خوراک برای بره‌های لری بختیاری و برای بره‌های آمیخته در یک سطح بود. بیشترین مقدار میانگین بازده مربوط به بره‌های نر و کمترین آن مربوط به بره‌های ماده می‌باشد ($P < 0/05$). بیشترین نسبت منفعت به هزینه مربوط به بره‌های لری بختیاری بود ولی بین آن‌ها اختلاف معنی‌دار نبود. نسبت منفعت به هزینه در بره‌های نر بیشتر از بره‌های ماده بود ($P < 0/05$). در کل با توجه به به‌بالا تر بودن وزن بره‌ها در پایان دوره شیرگیری و پائین تر بودن مقدار چربی لاشه و بهبود در برخی صفات کیفیت گوشت مانند رنگ در بره‌های آمیخته و عدم تفاوت معنی‌دار در شاخص‌های اقتصادی بین بره‌های پرواری لری بختیاری و آمیخته‌ها، می‌توان به پرورش دهندگان آمیخته‌گری را توصیه نمود.

کلید واژه‌ها: شاخص‌های اقتصادی، بره، کیفیت گوشت و آمیخته‌های رومانف × لری بختیاری